

**MIĘDZY SOLIDARYZMEM
A NIEPODLEGŁOŚCIĄ.
MYŚL POLITYCZNA SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ**

**Studia i Materiały Poznańskiego IPN
Tom XLIV**

Oddziałowe Biuro Badań Historycznych w Poznaniu

MIĘDZY SOLIDARYZEM A NIEPODLEGŁOŚCIĄ. MYŚL POLITYCZNA SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ

Redakcja naukowa
Krzysztof Brzechczyn

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział w Poznaniu

POZNAŃ–WARSZAWA 2018

© Copyright by Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział w Poznaniu 2018

Recenzenci
KAMIL DWORACZEK
ROMUALD PIEKARSKI

Projekt graficzny serii
GRZEGORZ PAWLAK

Projekt graficzny okładki
WYDAWNICTWO WIS

Tłumaczenie streszczeń
AGNIESZKA WRÓBLEWICZ

Redakcja
KRZYSZTOF BRZECHCZYN

Korekta
WYDAWNICTWO WIS

Indeks osób
WYDAWNICTWO WIS

Zdjęcie na okładce
Na okładce wykorzystano motyw z plakatu informującego
o I zjeździe Partii Wolności, który odbył się w listopadzie 1990 r.
oraz winiety pism wydawanych przez Solidarność Walczącą

Wydanie I

ISBN
978-83-8098-417-2

Skład i łamanie
WYDAWNICTWO WIS
UL. GROMADZKA 23A, 61-655 POZNAŃ
tel. 61 826 77 52
biuro@wydawnictwowis.pl; www.wydawnictwowis.pl

Druk i oprawa

Zapraszamy!
www.ipn.gov.pl; www.ipn.poczytaj.pl

SPIS TREŚCI

Przedmowa	7
I. Wokół myśli politycznej Solidarności Walczącej	
Zdzisław Krasnodębski <i>Republikańskie przesłanie programu Solidarności Walczącej</i>	13
Krzysztof Brzechczyn <i>Solidarność Walcząca wobec transformacji ustrojowej</i>	23
Marek Golińczak <i>„Naszą dewizą: wolni i solidarni”. Związek Radziecki w publicystyce i programach Solidarności Walczącej w latach 1982–1989</i>	35
Juliusz Iwanicki <i>Problematyka religijna na łamach „Biuletynu Dolnośląskiego”</i>	51
Katarzyna Wilczok <i>Problematyka społeczno-polityczna i myśl programowa na łamach miesięcznika „Wolni i Solidarni” w Katowicach</i>	66
Klaudia Rok <i>Publicystyka społeczno-polityczna na łamach czasopism „Solidarność Zwycięży” i „Solidarność Walcząca”</i>	76
Przemysław Janiszewski <i>Solidarność Walcząca w historiografii. Esej bibliograficzny</i>	95
II. Myśl polityczna Solidarności Walczącej w dokumentach i wspomnieniach	
Solidarność Walcząca była organizacją czynnego oporu <i>Wywiad z Andrzejem Mycem, członkiem Komitetu Wykonawczego Organizacji „Solidarność Walcząca”</i>	117
Od Związku Młodzieży Socjalistycznej do Solidarności Walczącej <i>Wywiad z Andrzejem Zarachem, członkiem Komitetu Wykonawczego Organizacji „Solidarność Walcząca”</i>	132
Andrzej Zarach <i>Solidarność Walcząca. Program i stan organizacji</i>	154
Poznański Klub Polityczny „Wolni i Solidarni” <i>Deklaracja ideowa i statut</i>	166

Kaliski Klub Polityczny „Wolni i Solidarni”	
<i>Założenia ideowe</i>	171
Poznańskie Porozumienie Wyborcze „Solidarność i Niepodległość” (Klub Polityczny „Wolni i Solidarni”, Liberalno-Demokratyczna Partia „Niepodległość”, Solidarność Walcząca)	
<i>Deklaracja wyborcza</i>	174
Kornel Morawiecki	
<i>Solidarność Walcząca wobec Okrągłego Stołu</i>	178
Wykaz skrótów	182
Indeks osób	185

PRZEDMOWA

Bezpośrednią przyczyną powstania Solidarności Walczącej były narastające rozbieżności w strategii prowadzenia działalności we wrocławskim podziemiu. Kierujący Regionalnym Komitetem Strajkowym NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk Władysław Frasyniuk był przeciwnikiem organizowania we Wrocławiu cyklicznych manifestacji ulicznych. Tymczasem grupa działaczy skupionych wokół Kornela Morawieckiego planowała zorganizować manifestację na przypadające 13 czerwca 1982 r. półrocze wprowadzenia stanu wojennego. W trzeciej dekadzie maja 1982 r. odbyło się spotkanie działaczy RKS. Obie grupy nie doszły do porozumienia. 1 czerwca 1982 r. Kornel Morawiecki zrezygnował z funkcji redaktora związkowego pisma „Z Dnia na Dzień”, przystępując do założenia nowego pisma „Solidarność Walcząca”, którego pierwszy numer z datą 13 czerwca 1982 r. znalazł się w kolportażu 9 czerwca. W pierwszym numerze znalazło się wezwanie redakcji do protestu w półrocze wprowadzenia stanu wojennego. Sukces demonstracji we Wrocławiu, w której uczestniczyło kilkadziesiąt tysięcy osób, był potwierdzeniem słuszności obranego kierunku działania. 1 lipca 1982 r. grupa zwolenników Kornela Morawieckiego zawiązała Porozumienie „Solidarność Walcząca”, które 11 listopada 1982 r. przekształciło się w Organizację „Solidarność Walcząca”. Na jej czele stał Przewodniczący – Kornel Morawiecki, bieżącą działalnością kierował Komitet Wykonawczy, a naczelnym organem była Rada. W latach 1982–1990 w jej działalność zaangażowanych było około 3–4 tys. osób, a organizacja wydawała ponad 130 tytułów prasowych¹. Stopniowo oddziały Solidarności Walczącej powstawały w całej Polsce: w Katowicach (1982), Zgorzelcu (1982), Jeleniej Górze (1983), Lublinie (1983), Pile (1983), Poznaniu (1983), Krakowie (1985), Rzeszowie (1984), Trójmieście (1984), Opolu (1985), Łodzi (1986), Toruniu (1986), Szczecinie (1986), Warszawie (1987), Białymstoku (1989), Koninie (1989), Tarnobrzegu (1989), ponadto grupy SW działały w kilkunastu miastach².

Prezentowana książka poświęcona jest przede wszystkim rozmaitym aspektom myśli politycznej Solidarności Walczącej. Dzieli się ona na dwie części: *Wokół myśli politycznej Solidarności Walczącej* i *Myśl polityczna Solidarności Walczącej w dokumentach i wspomnieniach*. Wprowadzeniem do pierwszej części jest artykuł

¹ *Czasopisma Solidarności Walczącej*, oprac. W. Domagalski, R. Lazarowicz [w:] *O wyzwolenie z komunizmu ludzi i narodów przysięgam walczyć! 25. rocznica powstania Solidarności Walczącej*, red. M. Łątkowska, Warszawa 2007, s. 143–158.

² *Solidarność Walcząca* [w:] *NSZZ Solidarność 1980–1989*, t. 2: *Ruch społeczny*, red. Ł. Kamiński, G. Waligóra, Warszawa 2010, s. 462–471.

Zdzisława Krasnodębskiego, który w swoim eseju *Republikańskie przesłanie programu Solidarności Walczącej* szuka republikańskiego *credo* w działalności i myśli politycznej Solidarności Walczącej. Proponowana przez tę organizację postawa walki preferowała pewien pożądany zestaw cech osobowych: poświęcenie, aktywność, przedkładanie interesu publicznego nad prywatnym i gotowość walki w obronie ojczyzny.

Krzysztof Brzechczyn w eseju *Solidarność Walcząca wobec transformacji ustrojowej* przedstawia stosunek kierownictwa Solidarności Walczącej i wydawanej przez nią prasy do dokonującej się w latach 1988–1990 transformacji ustrojowej. Choć Solidarność Walcząca pryncypialnie odrzucała ugodę z komunistami, to w jej publicystyce przejawia się konstruktywna krytyka poczynań przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Lecha Wałęsy i premiera rządu Tadeusza Mazowieckiego.

W kolejnej grupie artykułów ich autorzy prezentują wybrane aspekty myśli politycznej Solidarności Walczącej. Marek Golińczak w artykule „*Naszą dewizą: wolni i solidarni*”. *Związek Radziecki w publicystyce i programach Solidarności Walczącej w latach 1982–1989* przedstawia koncepcje polityki zagranicznej prezentowanej na łamach prasy Solidarności Walczącej. Zdaniem autora wizje i koncepcje polityki zagranicznej środowiska Solidarności Walczącej razić mogą prostoduszną wiarą w etyczne zasady uprawiania polityki. Pryncypialność oraz odmowa kompromisu z władzami komunistycznymi mogą wydawać się w realiach dzisiejszej polityki naiwne. Jednakże sprzeciw wobec kompromisu politycznego, zawartego przy Okrągłym Stole, interpretować można jako uwolnienie polityki od niejasnych powiązań, gry koterii, klik i sitw. Taka wizja uprawianej polityki, prezentowana przez Solidarność Walcząca, nosi znamiona pragmatyzmu właśnie, gdyż bardzo często działalność polityczna spleciona niewidzialną siecią nieformalnych powiązań i uwikłań wytracić może swoją skuteczność.

Juliusz Iwanicki w artykule *Problematyka religijna na łamach „Biuletynu Dolnośląskiego”* analizuje tematykę religijną podejmowaną w tym czasopiśmie. Zdaniem autora problematyka ta prezentowana była w pluralistyczny sposób. Na łamach „Biuletynu Dolnośląskiego” przedstawiano pielgrzymki Jana Pawła II, zabójstwo księdza Jerzego Popiełuszki oraz komentowano poszczególne wypowiedzi prymasa Józefa Glempa. Zamieszczano również dyskusje i polemiki ze stanowiskiem Kościoła wyrażanym w sprawach politycznych.

Dwa kolejne artykuły prezentują myśl polityczną czasopism Solidarności Walczącej wydawanych w Katowicach i w Krakowie. Katarzyna Wilczok w artykule *Problematyka społeczno-polityczna i myśl programowa na łamach miesięcznika „Wolni i Solidarni” w Katowicach* stwierdza, że w czasopiśmie „Wolni i Solidarni” przejawiała się generalna linia polityczna Solidarności Walczącej: niechęć do ugody z komunistami oraz krytyka poczynań Wałęsy i hierarchów Kościoła katolickiego. W piśmie ukazała się również krytyka rozwiązań liberalnych w gospodarce. Do podobnych wniosków dochodzi Klaudia Rok, która w artykule *Publicystyka społeczno-polityczna na łamach czasopism „Solidarność Zwycięży” i „Solidarność Walcząca”*, analizuje zawartość treściową dwóch czasopism. W porównaniu jednak z czasopiśmie wydawanym przez katowicki oddział Solidarności Walczącej, w prasie krakowskiej jest mniej artykułów krytycznych wobec linii Kościoła.

Kończącym artykułem jest *Solidarność Walcząca w historiografii. Esej bibliograficzny* Przemysława Janiszewskiego, w którym autor analizuje monografie, wydawnictwa źródłowe, prace zbiorowe, wspomnienia, wydawnictwa okolicznościowo-popularyzatorskie oraz publikacje internetowe.

W drugiej części książki – *Myśl polityczna Solidarności Walczącej w dokumentach i wspomnieniach* – przedstawiamy wywiady, wspomnienia i dokumenty programowe obrazujące przede wszystkim końcowy okres działalności i rozwoju myśli politycznej Solidarności Walczącej. Prezentujemy dwa wywiady z członkami Komitetu Wykonawczego Organizacji „Solidarność Walcząca”: Andrzejem Mycem (*Solidarność Walcząca była organizacją czynnego oporu*) i Andrzejem Zarachem (*Od Związku Młodzieży Socjalistycznej do Solidarności Walczącej*), wniosek o subwencję złożony do *National Endowment for Democracy*, przygotowany na przełomie 1988 i 1989 r. przez przebywającego w USA Andrzeja Zaracha.

Na przełomie 1989 i 1990 r., do czasu powstania Partii Wolności w dniu 7 lipca 1990 r., Kluby Polityczne „Wolni i Solidarni” obok jawnych przedstawicieli Solidarności Walczącej były jedyną jawną emanacją pozostającą w konspiracji Solidarności Walczącej. Niektóre z nich, samodzielnie bądź w koalicji ze ugrupowaniami politycznymi zbliżonymi programowo, wzięły udział w wyborach samorządowych, które miały miejsce w maju 1990 r. Przedstawiamy deklaracje ideowe klubów w Kaliszu i Poznaniu oraz Deklarację Wyborczą Poznańskiego Porozumienia Wyborczego „Solidarność i Niepodległość”, przyjętą w 1990 r., której sygnatariuszami były: Poznański Klub Polityczny „Wolni i Solidarni”, Liberalno-Demokratyczna Partia „Niepodległość” i Solidarność Walcząca Oddział Poznań. Książkę zamyka wspomnienie Kornela Morawieckiego *Solidarność Walcząca wobec Okrągłego Stołu i transformacji komunizmu*, wygłoszone podczas dyskusji panelowej *Między solidaryzmem a niepodległością. Myśl polityczna i działalność Solidarności Walczącej*, zorganizowanej przez Referat Badań Naukowych Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej, Oddział w Poznaniu oraz Instytut Filozofii UAM, która odbyła się 3 października 2013 r. w Poznaniu. Większość zamieszczonych artykułów została przygotowana specjalnie na potrzeby niniejszej publikacji.

Krzysztof Brzechczyn

INDEKS OSÓB

- Abramowski Edward 79
Adamski Artur 98, 105, 106, 112
„Alfred B. Gruba” ps., „Janek Wysoc-ki” ps., „Norbert Liszka” ps., zob. Bugajski Sławomir
„AMPS” ps. 61
„Andrzej” ps. 87
Aniszczyk Bogdan 122, 123
„August” ps. 61
- B**
Baczyński Krzysztof Kamil 78
Balcerowicz Leszek 174
Barss Franciszek 79, 82
Bartoszewski Władysław 161
Bełz Zbigniew 161
Bereszyński Zbigniew 39, 40, 41
Berlin Isaiah 16
Biesiada Marek 76
„Bogdan” ps., zob. również „Diodor”, ps. tajnego współpracownika SB 147, 148, 149
„Bor” ps., zob. Komorowski Tadeusz
Borowiec Janusz 35, 98, 99
Borusewicz Bogdan 78, 151
Breźniew Leonid 38
Brzechczyn Krzysztof 8, 9, 24, 35, 74, 95, 96, 99, 101, 103, 113, 131, 153, 178
Brzeziński Zbigniew 160
Bugaj Ryszard 18
Bugajski Sławomir, „Gruba Alfred B.” ps., „Janek Wysocki” ps., „Norbert Liszka” ps. 44, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74
Bujak Zbigniew 78, 79, 85, 150
Bukowski Władimir 46, 47
Bush George W. 152, 178
- C**
Ceașescu Nicolae 94
Chmielowska Jadwiga 30, 40, 66, 68, 93, 159, 162
Chorażyna Hanna 44, 64
Chrzanowski Wiesław 181
Cichocki Zdzisław 118
Ciesielski Jan 81, 82
Cimoszewicz Włodzimierz 138
Cywiński Bogdan 52, 53
Czachor Marek 32, 102, 103, 108, 109
Czuma Andrzej 67, 75, 131
Czuma Hubert 53, 54
- D**
Dałajlama XIV 64
Dąbrowski Bronisław 54
„Diodor” ps. tajnego współpracownika SB, zob. również „Bogdan” 147, 148, 149
Domagalski Włodzimierz 7, 23, 103
Duda-Gwiazda Joanna 17
Duda Roman, „Światowid” ps. 54
Dworaczek Kamil 20, 24, 98, 99, 106, 113, 179
Dzielski Mirosław 37, 67, 71, 75

- „Ewaryst Jan” ps., zob. Lazarowicz Romuald
- Fabisiak Joanna 121
- Fata Bogusław 47
- Feldman Wilhelm 78
- Fikus Dariusz 160
- Frankiewicz Maciej, „Stefan Bobrowski” ps. 32, 101
- „Franklin” ps. 27, 28
- Frasyniuk Władysław 7, 19, 96, 100, 110, 121, 122, 141, 148, 149, 150, 151
- Friszke Andrzej 43, 52, 78
- Gamian Andrzej 117
- Gan-Ganowicz Rafał 160
- Garliński Józef 160
- Geremek Bronisław 153
- Giedroyc Jerzy 32, 42, 72
- Giełżyński Wojciech 78
- Gierko Helena 118
- Glemp Józef 8, 56, 57, 58, 60, 63, 65, 72, 121
- Głowa Władysław 76
- Gnot Stanisław 118
- Golińczak Marek 8, 36, 37, 40, 43, 44, 178
- Gomułka Władysław 135, 136, 138
- Gorbaczow Michaił 43, 44, 68, 71, 73, 126, 130, 152
- Gorbaniewska Natalia 41, 42
- Gorzelik Jerzy 66
- Górny Jan Andrzej 67, 75
- Grabińska Teresa 103
- Grabowski Witold 118
- „Gruba Alfred B.” ps., „Janek Wysoczek” ps., „Norbert Liszka” ps., zob. Bugajski Sławomir
- Grupiński Rafał 101
- Gwiazda Andrzej 80, 89, 151
- Heller Michaił 43, 44
- Hlebowicz Piotr 39, 76, 93, 102, 103, 104, 109, 110
- Indrzejczyk Roman 57
- Iranka-Osmecki Kazimierz 160
- Iwanicki Juliusz 8, 60
- Iwanow Mikołaj 43, 110
- Jachniak Władysław 160
- Jagiello Zbigniew 29, 32, 33
- Jakubiec Marek 124, 125
- Jakubowska Urszula 52
- Jan Paweł II, Papież 14, 15, 20, 21, 54, 55, 56, 60, 61, 64, 78, 85, 119
- Jancarz Kazimierz 85
- Janiszewski Przemysław 9, 95
- Janke Igor 14, 35, 111
- Jaroszewski Eugeniusz 147
- Jarska Natalia 103
- Jaruzelski Wojciech 28, 32, 33, 34, 56, 57, 61, 71, 73, 119, 120, 121, 172, 174, 178, 180
- K.M.** zob. Morawiecki Kornel
- Kaczmarek Jacek 78
- Kamiński Łukasz 7, 23, 35, 66, 76, 77, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 103, 105, 108, 109, 113
- Karpińczyk Jerzy 76
- Katowicki Aleksander 67, 69
- Kępa Józef 138, 139
- Kisielewski Stefan 45, 47, 84
- Kiszczak Czesław 26, 29, 31, 88, 128, 146, 152, 153, 174
- Kiszyna Aranka 128
- Klementowski Kazimierz 124, 125
- Knap Stanisław 53
- Kołodziej Andrzej 26, 35, 97, 102, 106, 107, 108, 123, 143, 146, 147, 150, 152, 153, 156, 160, 161

- Komorowski Tadeusz, „Bor” ps. 78 153
- Kondratowicz Ewa 110
- Kopaczewski Antoni 32
- Kossak-Szatkowska Zofia 78
- Kosiński Sławomir 117
- Kościuszko Tadeusz 155
- Kowalczyk Barbara 66
- Krasnodębski Zdzisław 8, 13, 18, 43, 48, 49
- Kriele Martin 160
- Krupisz Antoni 56
- Kubasiewicz-Houée Ewa 102, 105, 130, 153, 161
- Kukułowicz Romuald 153
- Kundera Mican 49
- Kunicka Jolanta 128
- Kuroń Jacek 19, 71, 133, 135, 150, 153
- Kurpierz Tomasz 66
- Labrenz-Weiß Hanna 101
- Labuda Aleksander 118
- Labuda Barbara 122
- Lamentowicz Wojciech 137
- Lazarowicz Romuald, „Ewaryst Jan” ps. 7, 23, 51, 58, 109, 110
- Lenczowski John 178
- Lenkiewicz Tadeusz 46
- Lesisz Włodzimierz 66
- Lesowski Andrzej 55
- Leszkowski Marek 57, 58
- Levenson Claude 64
- Lisowska Elwira 125
- Lityński Jan 135
- Łabędź Krzysztof 36, 38, 49
- Łątkowska Mirosława 7, 23, 35, 108
- Łęski Jacek 137
- Łojek Janusz 51
- Łukasiewicz Ryszard 133
- Łukowska-Karniej Hanna, Hania 123, 128, 129, 140, 143, 144, 149, 150, 151,
- Mackiewicz Józef 67, 78
- Maksimow Władimir 44
- Małkowski Stanisław 57, 67, 75
- Marks Karol 61, 62, 79, 132, 133, 139
- Matej Henryk 125
- Mateja Robert 18
- Matyja Rafał 18
- Mazowiecki Tadeusz 8, 20, 32, 33, 34, 51, 85, 141, 174
- Medon Piotr 129
- Michnik Adam 21, 78, 89, 133, 138
- Mickiewicz Adam 78
- Mickiewicz Jan 43
- Mieroszewski Julisz 42
- Mikołajczyk Stanisław 89
- Miodowicz Alfred 27
- Mizikowski Edek 144, 145
- Moczulski Lech 37, 68, 91, 153, 157, 180
- Modzelewski Karol 135
- Morawiecki Kornel, K.M., Kornel 7, 9, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 51, 52, 55, 56, 63, 64, 65, 66, 70, 74, 78, 89, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 114, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 159, 160, 165, 179
- Morawiecki Mateusz 42, 96, 97, 112, 114
- Myc Andrzej 9, 148
- Myślecki Wojciech 27, 29, 32, 55, 123, 126, 143, 146, 148, 149, 153, 180
- Neja Jarosław 66
- „Norbert Liszka” ps., zob. Bugajski

- Sławomir
 Nowak Andrzej 45
 Nowak Leszek, L.N. 58, 59, 60, 61, 62, 65, 79
 Nowak Zbigniew 76
 Nowak-Jeziorański Jan 130
- Ochel** Krzysztof 76
 Olaszek Jan 103
 „Olkiewicz” ps. 148, 149
 Olszański Tadeusz Andrzej 38
 Olszewski Darek 130
 Olszewski Jan 151
 „Optymista” ps. 54, 60, 61
 Orwell George 78
 Oziewicz Zbigniew 120, 125
- Papież**, zob. Jan Paweł II
 Pawłowski Jan 106, 114
 Petryk Zygmunt 128
 Petryniak Bronisława 120
 Petryniak Jerzy 117, 118, 119, 120, 124
 Piasecki Marek 67, 75
 Piekarska Anna 103
 Pietraszko Jerzy 97, 109, 110, 112
 Piłsudski Józef 52, 72, 77, 78, 91, 146
 Piotrowski Paweł 100, 104, 112
 Pinior Józef 128, 148, 150
 Pius XII 78
 Poleski Maciej 57
 Popiełuszko Jerzy 8, 52, 63, 65, 72, 78, 80, 83, 85, 127, 144, 152
 Przedpełski Tomasz 100
 Przemyk Grzegorz 85
 Pułaski Kazimierz 155
 „Pytia” ps. 57, 58, 59
- Reagan** Ronald 145, 152, 178
 „Robol” ps. 82, 86
 Rok Klaudia 8
 Romaszewski Zbigniew 78, 88, 150,
- 151
 Reńca Sebastian 66
 Rozpłochowski Andrzej 67, 75
 Rulewski Jerzy 80
 Rutkowski Zbigniew 104
- Sadkowski Czesław 53
 Sadowska Barbara 85
 Sarapuk Barbara 106
 Sawicki Wojciech 35, 98
 Schaff Adam 136, 138
 Serwaczak Piotr 105
 Słomka Adam 67
 Słowacki Juliusz 78
 Sołtys Edward 66
 Sołżenicyn Aleksander 160
 Smugar Ryszard 78
 Stachniuk Marian 76, 77
 Stalin Józef 48, 68, 132, 134, 141
 Staniszkis Jadwiga 54
 Starzyński Piotr 51
 „Stefan” ps. 78, 80, 83, 84, 85, 88
 „Stefan Bobrowski” ps., zob. Frankiewicz Maciej
 Stomma Stanisław 121
- „Światowid” ps., zob. Duda Roman
 Świtoń Kazimierz 80
 Szczepański Krzysztof 124
 Szumińska Ewa 78
- Tarnawska-Wiejada Ewa 76
 Thatcher Margaret 178
 Tischner Jerzy 14, 15
 Turko Ludwik 118
- Urban Jerzy 79, 126, 129, 150, 152, 153
- „V.P.” ps. 69
- „W.J.” ps., zob. Waszkiewicz Jan

- Walentyłowicz Anna 67, 75
Waligóra Grzegorz 7, 20, 23, 24, 35, 66, 76, 77, 95, 96, 97, 98, 99, 109, 113, 179
Wałęsa Lech 8, 17, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 70, 71, 78, 84, 85, 88, 89, 90, 95, 105, 107, 146, 150, 153, 156, 160, 172, 181
Wandy Kazimierz 58
Wanke-Jakubowska Małgorzata 106
Wanke-Jerie Maria 106
Waran M. 56
Warisch Piotr 76, 103, 104
Waszkiewicz Jan, „W.J.” ps. 42, 48, 51, 54, 55, 139, 140
Węgorzecki Bartosz 89
„Wierzba” ps. 125
„[W]iktor” ps. 82
Wilczok Katarzyna 8
Wirga Andrzej 147
Wiśniewski Ludwik 60, 62, 63
Włosik Bogdan 78
Wojnara Jan 66
Wojskiewicz Jan 118
Wujc Henryk 67
Wojcieszek Ewa 108
Wójcik Tomasz 118
Wójtowicz Norbert 104
Wyszyński Stefan 54, 56, 78, 83, 153
Wodziński Mirosław 51
- Zarach Andrzej 9, 123, 126, 129, 165
Zarach Elżbieta 128
Zawodny Janusz Kazimierz 160
Znamierowski Alfred 35, 106, 107, 112, 113, 160
Zondek Lech 36
Zwiercan Roman 31, 35, 97, 98, 102, 107, 108, 156, 159, 162
Zwiernik Przemysław 24, 35, 74, 95, 101